

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 11/17
Luxemburg, 7 februarie 2017

Concluziile avocatului general în cauza C-638/16 PPU
X și X/État belge

În opinia avocatului general Mengozzi, statele membre trebuie să elibereze o viză umanitară atunci când există motive serioase și dovedite să se creadă că un refuz o va expune pe persoana care solicită protecție internațională torturii sau altor tratamente inumane sau degradante

Existența sau inexistența unor legături între persoana în cauză și statul membru solicitat este lipsită de relevanță

La 12 octombrie 2016, un cuplu sirian și cei trei copii minori de vârstă mică ai acestuia, care aveau cetățenia siriană și locuiau în Alep (Siria), au introdus cereri de viză la Ambasada Belgiei din Beirut (Liban). Aceștia au revenit în Siria la 13 octombrie 2016. Cererile urmăreau obținerea unor vize cu valabilitate teritorială limitată, în temeiul Codului vizelor UE¹, pentru a permite acestei familii să părăsească orașul Alep, aflat sub asediu, în scopul de a introduce o cerere de azil în Belgia. Unul dintre aceștia declară, printre altele, că a fost răpit de un grup armat și că a fost bătut și torturat înainte de a fi, în cele din urmă, eliberat după plata unei răscumpărări. Aceștia insistă în special asupra înrăutățirii situației de securitate în Siria în general și în Alep în special, precum și asupra faptului că, fiind de confesiune creștină ortodoxă, riscă să fie persecutați pentru credințele lor religioase. Ei adaugă că le este imposibil să se înregistreze ca refugiați în țările limitrofe având în vedere, printre altele, împrejurarea că frontiera dintre Liban și Siria a fost între timp închisă.

La 18 octombrie 2016, Office des étrangers (Oficiul pentru Străini, Belgia) a respins aceste cereri. Acesta apreciază că, prin solicitarea unei vize cu valabilitate teritorială limitată pentru a introduce o cerere de azil în Belgia, familia siriană în cauză avea în mod evident intenția de a locui mai mult de 90 de zile în Belgia.² Mai mult, Oficiul subliniază, în special, că statele membre nu sunt obligate să admită pe teritoriul lor orice persoană care trăiește într-o situație de catastrofă.

Familia siriană a sesizat, așadar, Conseil du contentieux des étrangers (Consiliul Contentenciosului privind Străinii, Belgia) cu suspendarea executării deciziilor de refuz de viză. Această instanță a decis, în procedură de urgență, să se adreseze Curții cu privire la interpretarea Codului vizelor, precum și a articolelor 4 (interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante) și 18 (dreptul de azil) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

În concluziile sale prezentate astăzi, avocatul general Paolo Mengozzi ajunge mai întâi la concluzia că situația familiei siriene în cauză intră sub incidența Codului vizelor și, prin urmare, a dreptului Uniunii.

Acesta consideră de asemenea că, prin adoptarea unei decizii în temeiul Codului vizelor, autoritățile unui stat membru pun în aplicare dreptul Uniunii și sunt, prin urmare, obligate să respecte drepturile garantate de Cartă.

¹ Regulamentul (CE) nr. 810/2009 din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize și, în special, articolul 25 alineatul (1) litera (a) din acest regulament.

² Potrivit articolului 1 alineatele (1) și (2) din Codul vizelor, acesta stabilește „procedurile și condițiile de eliberare a vizelor de tranzit sau de ședere pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă care să nu depășească trei luni, în decursul unei perioade de șase luni”. Potrivit articolului 32 alineatul (1) litera (b) din acest cod, viza este refuzată atunci când există îndoieli întemeiate cu privire la intenția solicitantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei pe care o solicită.

Avocatul general Mengozzi subliniază în această privință că drepturile fundamentale consacrate de Cartă, pe care orice autoritate a statelor membre care acționează în cadrul dreptului Uniunii trebuie să le respecte, sunt garantate destinatarilor actelor adoptate de o astfel de autoritate independent de orice criteriu de teritorialitate.

Cu privire la aspectul dacă un stat membru este obligat să elibereze o viză umanitară, într-o situație în care există un risc dovedit de încălcare, printre altele, a articolului 4 din Cartă, avocatul general răspunde afirmativ, și aceasta independent de existența sau inexistența unor legături între persoană și statul membru solicitat.

Avocatul general se opune unei interpretări a Codului vizelor potrivit căreia acesta nu conferă statelor membre decât o simplă abilitare de a elibera astfel de vize. Poziția sa se întemeiază atât pe modul de redactare și pe structura dispozițiilor din Codul vizelor, cât și pe necesitatea ca statele membre, în exercitarea marjei lor de apreciere, să respecte drepturile garantate de Cartă atunci când aplică aceste dispoziții.

În acest context, marja de apreciere de care dispun statele membre este în mod necesar încadrată de dreptul Uniunii.

Pentru avocatul general, este incontestabil că reclamanții erau expuși în Siria cel puțin unor riscuri reale de tratamente inumane de o gravitate extremă care intră în mod clar în domeniul de aplicare al interdicției prevăzute la articolul 4 din Cartă. Având în vedere, printre altele, informațiile disponibile cu privire la situația din Siria, État belge (statul belgian) nu putea să constate că era exonerat de îndeplinirea obligației sale pozitive în temeiul articolului 4 din Cartă.

Prin urmare, avocatul general Mengozzi propune Curții să răspundă Conseil du contentieux des étrangers că statul membru căruia un resortisant al unei țări terțe îi solicită eliberarea unei vize cu valabilitate teritorială limitată pentru motive umanitare este obligat să elibereze o astfel de viză dacă există motive serioase și dovedite să se creadă că refuzul de a proceda la eliberarea acestui document va avea drept consecință directă expunerea acestui resortisant la suportarea unor tratamente interzise de articolul 4 din Cartă, lipsindu-l de o cale legală prin care să își exercite dreptul de a solicita o protecție internațională în acest stat membru.

MENTIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENTIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106